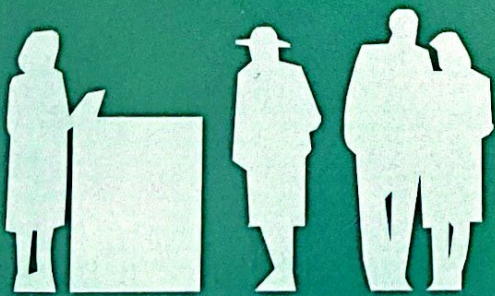
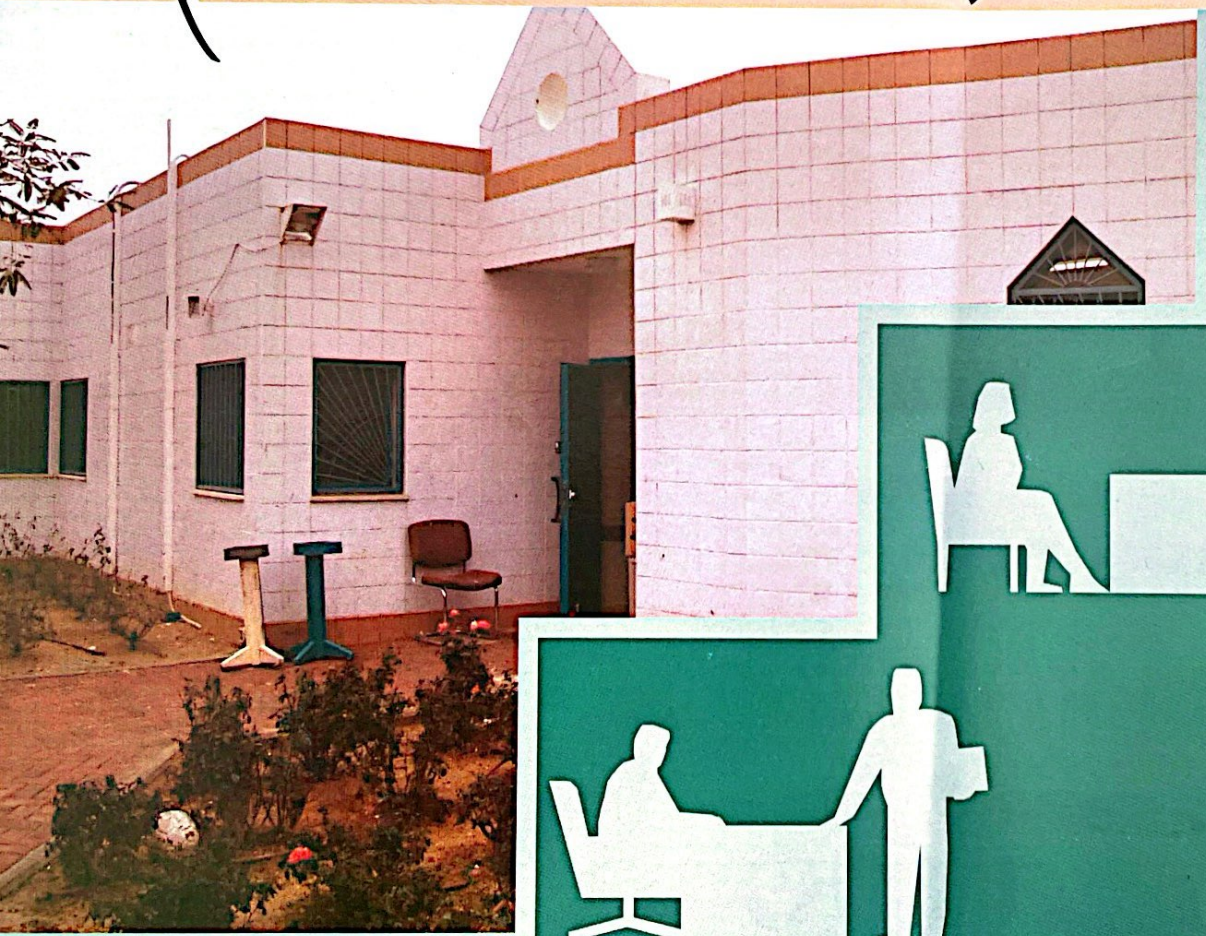

מידעו"ס

ביטאון איגוד העובדים הסוציאליים

אפריל 2004 - גיליון מס' 35
הסתדרות העובדים הכללית החדשה

25 גבולות האתיקה בעבודה סוציאלית בעת משבר וסכסוך.
כנס "עו"סים שלום", דצמבר 2003
ד"ר עידית וייס.....

28 ערב דיאלוג במרכז לטיפול באלימות -
האגף לשירותים חברתיים, חולון
אביבה רפפורט וליעד צ'רקביץ.....

29 קורס זכויות נשים בישראל - סיכום
אלי מאירי.....

31 העתיד כבר כאן: ניהול ידע - הפרוייקט והיריד
אהובה אוברשטיין.....

33 ניהול תקציב משפחתי = משימה אפשרית וחיונית
לאה ספיר.....

34 מרכז סיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית בתל-אביב
אורית נחמני ואביגל פרנקל.....

36 חסד של אמת
יפית סולימני.....

עו"סים ומקבלים פרסים

38 פרופ' אברהם דורון - חתן פרס ישראל
לעבודה סוציאלית, תשס"ד
פרופ' יוסף קטן.....

על המדף

39 מדיניות ושירותים לילדים בסיכון
סקר: צבי גבעולי.....

39 "סליחה שנולדנו"
סקר: צבי גבעולי.....

40 להיות מתבגר עולה: הקשר בין הגירה, פשיעה
ועבריינות - המקרה הישראלי
סקר: ד"ר מאיר חובב.....

2 דבר המערכת - יו"ר מערכת מידעו"ס, פרנסואז הופמן.....

3 שיחה אישית - יו"ר האיגוד, אתי פרץ.....

מן הנעשה באיגוד

4 שאלון משוב - תוצאות
המערכת.....

עמדה

5 מחיר השתיקה - וקריאה להידברות!
נתן לבון.....

מן השדה

6 מודל חדש להתערבות משפחתית בתהליך המעבר
לדיוור קבע של עולי אתיופיה
רות פלדמן ודרורה אגמון-וינטראוב.....

12 למידה מהצלחות - ככלי מחולל תוצאות
ומנוף לשינוי ארגוני
יוסי קורן וחנה יוגב.....

אשנב

17 "מי יטפל במטפלים?"
אמיר שמש.....

20 טיפול יצירתי בנערה ניצולת גילוי עריות באמצעות
הוצאה לאור של ספר שירים מפרי עטה - כפרוייקט משימת
גלית גז.....

22 עמותת "שביל הקהילה"
עליה קדם.....

24 הצעות לפתרון מצוקת הדיוור
לאוכלוסיה נזקקת בשירותי הרווחה
אשר לוי.....

טיפול יצירתי בנערה ניצולת גילוי עריות

באמצעות הוצאה לאור של ספר שירים מפרי עטה - כפרוייקט משימות

מאת: גלית גז*

התהליך

במהלך הקשר הטיפולי עם שרה, נחשפו בפניי קטעי השירה הרבים אותם כתבה. השירים נכתבו ברגש ובכישרון רב ושיקפו את הכאב והמצוקה, המלווים את חייה. על בסיס הקשר המצוין שנרקם בינינו, עלה הרעיון לפרסם את שיריה ולהוציא לאור ספר משלה.

בתחילה, שרה היססה והביעה חוסר אמון בכישוריה ובאפשרות למימוש הרעיון. בהמשך, הרעיון התחבב עליה והפך למטרה מרכזית בחייה.

יצאנו לדרך, לחיפוש אחר גורם, שיסכים לממן ולסייע בהגשמת החלום. לשמחתנו, המועצה לשלום הילד התגייסה ובעבודה ממושכת ומאומצת הובילה למימוש הרעיון.

כתוצאה משיתוף פעולה בינינו ובין נציגת המועצה לשלום הילד (הגבי רוד ויינדמן), שולבה שרה, בכל שלבי התהליך של ההוצאה לאור. המפגשים הראשונים עם נציגי המועצה לשלום הילד התקיימו בליווי שלי, אך לאחר סיום הקשר ביני ובין שרה, עקב שינוי מקום מגוריה, שרה המשיכה בתהליך לבדה בסיוע וליווי מלא של מתנדבים, שאותרו על ידי המועצה לשלום הילד.

תהליך פרסום הספר היה ממושך ומורכב ושרה הייתה שותפה מלאה ומרכזית בו. התהליך נתן אותותיו בשרה כבר בשלביו הראשונים. שרה החלה להאמין בעצמה, ביכולותיה ובכישוריה. ביטחונה בעצמה ודימויה העצמי השתפרו פלאים והיא הכריזה כי מצאה ייעוד לחייה.

השינוי אותו עברה שרה, השתקף בצורה משמעותית בחיי היומיום שלה: שרה מצאה לעצמה עבודה והחלה לראות את יעודה בהסברה של נושא הפגיעות המינית וגילוי עריות. כתולדה מכך, שרה נרתמה לפעילויות הסברה שונות שאירגנה המועצה לשלום הילד.

תוצאות והישגים

בפברואר 2003, יצא לאור ספרה של שרה "ילדה גדולה" ב-500 עותקים, בסיוע קרן הקדש גיובאני ארנון.

מבצעי הפרוייקט:

שרה**, נערה בת 19 (בעת תחילת הפרוייקט), ניצולת גילוי עריות ועובדת סוציאלית גלית גז.

שותפים לפרוייקט:

המועצה לשלום הילד ונציגתם עורכת הדין, הגבי רוד ויינדמן.

מבוא

שרה הגיעה לטיפול היחידה לנערות במינהל לשירותי רווחה של עיריית כרמיאל בגיל 19, לאחר שעברה להתגורר בעיר כרמיאל. שרה חוותה שנים רבות של התעללות מינית מצד אביה והינה ניצולה של גילוי עריות. הפגיעה הרגשית, הנפשית והפיסית בשרה הינם קשים מנשוא עברה והובילו אותה לבצע ניסיונות רבים לשים קץ לחייה.

למרות הכוחות והמוטיבציה של שרה לשרוד ולתפקד, היא הגיעה לטיפול עם דימוי עצמי ירוד, חוסר ביטחון עצמי וחוסר אמון מוחלט בעצמה ובסובבים אותה.

רציונאל

שרה מצליחה לתפקד בקושי רב בחיי היומיום וזאת בליווי אינטנסיבי של אנשי מקצוע. במהלך הקשר עמה, הציגה בפניי קטעי שירה אותם כתבה בשנים האחרונות. מתוך כך עלה הרעיון לעשות משהו השונה מן הטיפול הפרטני, המלווה את שרה שנים רבות ולפרסם ספר משיריה. רעיון זה הפיח בה התלהבות עצומה.

מטרות הפרוייקט

1. העלאת הביטחון ושיפור הדימוי העצמי של שרה.
2. החזרת האמון בעצמה ובאחרים.
3. הצבת יעד משמעותי בחייה.
4. חיזוק ופיתוח הצדדים הכישרוניים והיצירתיים שבה.

* עו"ס גלית גז - עו"ס נערות, מינהל הרווחה, עיריית כרמיאל.
** שרה - שם בדוי.

"קו חירום רווחה" -

118

לאחרונה הצליח משרד הרווחה בתאום עם משרד התקשורת להקים "קו חירום רווחה" שמספרו 118 - מספר אשר יקל על הציבור במצוקה קיצונית לזכור אותו ולחייגו בעת לחץ.

הקו יופעל 24 שעות ביממה על ידי עובדים מקצועיים (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים וכד'...), על ידי מידענים, סטודנטים, מתנדבי שירות לאומי ומתנדבים שיוכשרו לכך.

קו החירום אינו מחליף את קווי החירום הקיימים או את מוקדי המידע והסיוע, אלא ישמש, גורם מפנה לקווים אלו כמו גם, למרכזי הסיוע של הארגונים הוולונטריים, המוקדים העירוניים והשירותים האחרים הפועלים ברחבי הארץ.

כמו כן, המוקד יהיה מחובר לקווי החירום של המשטרה, מד"א, צה"ל, משרד החינוך ועוד.

אוכלוסיות הניקלעות למצב חירום ומצוקה קיצונית יוכלו לחייג את המספר 118 מכל טלפון ולהגיע למידען "בקו הרווחה". פנייתו תטופל ותופנה באופן מיידי לגורם המתאים בלא צורך בחיגוי נוסף.

שירותי הרווחה ברשויות המקומיות ואירגוני סיוע והתנדבות יתבקשו לסייע כמיטב יכולתם לאזרחים שיופנו אליהם על ידי צוות "קו חירום רווחה".

הישגים אישיים

- חיזוק ביטחונה העצמי של שרה.
- שיפור משמעותי בדימויה העצמי.
- החזרת האמון בעצמה ובקיומם של אנשים "טובים".
- מתן ביטוי לכישרון הכתיבה של שרה.
- בעקבות התהליך, שרה החלה להציב לעצמה יעדים נוספים להגשמה ובכך מצאה טעם, ערך ומשמעות לחייה, עובדה אשר הובילה להפסקת הניסיונות האובדניים ולהשקעת מאמצים גדולים יותר בשיקום חייה.

הישגים חברתיים

- פרסום הספר ייאפשר לאנשי מקצוע ולאנשים אחרים להציף לתוך עולמם של נפגעי גילוי עריות ולהבין את מצוקתם ובכך להפוך ליותר מקבלים וסובלניים.
- במהלך התהליך נוצר קשר ושיתוף פעולה נפלא בין שרה לבין המועצה לשלום הילד, שהוביל להצטרפותה למאמצי ההסברה בנושא. אין ספק כי כל הקורא או שומע את דבריה נתרם בצורה משמעותית.

מסקנות

שרה הגיעה לטיפול בהגדרה של "מקרה מאוד קשה" וזאת לאחר שנים רבות של טיפול. במהלך הקשר עם שרה, הבחנתי כי הפגיעה בה והמצוקה אותה היא חווה הם כה עמוקים ושורשיים, עד כי יש לעשות דבר יוצא דופן, כדי לשבור את מעגל הקורבנות, הכאב והמצוקה. מתוך כך עלה רעיון הפרוייקט של הוצאה לאור של שיריה, דבר אשר שינה פלאים את חייה.

המסקנה המתבקשת: לא לחשוש להיות יצירתיים, לשבור את מעגל "הטיפול הקונבנציונאלי" ולצאת ממסגרת הכלים הטיפוליים המקובלים.

למדנו, שחלומות ניתנים להגשמה ועם מעט מאמץ, ניתן לאתר את האנשים המתאימים, שיסכימו להיות שותפים להגשמתם. ■